

Komvux: elever, kursdeltagare och utbildningsresultat

2012

UF0106

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	3
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	7
1.1.4	Redovisningsgrupper	7
1.1.5	Referenstider	7
1.2	Fullständighet	7
B.2	Tillförlitlighet	8
2.1	Tillförlitlighet totalt	8
2.2.1	Urval	8
2.2.2	Ramtäckning	8
2.2.3	Mätning	8
2.2.4	Svartsbortfall	8
2.2.5	Bearbetning	9
2.2.6	Modellantaganden	9
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	9

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	9
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid	10
3.3	Punktlighet	10
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	10
4.1	Jämförbarhet över tiden	10
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	10
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	10
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	11
5.1	Spridningsformer	11
5.2	Presentation	11
5.3	Dokumentation	11
5.4	Tillgång till primärmaterial	11
5.5	Upplysningstjänster	11

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Skolväsende och barnomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skolverket
Postadress: 106 20 Stockholm
Besöksadress: Fleminggatan 14
Kontaktperson: Christina Sandström
Telefon: 08-527 332 00
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@skolverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Anna Andersson/Ann Nord
Telefon: 019-17 60 00
Telefax: 019-17 63 48
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och enligt föreskrifter i SKOLFS 2000:157 och 2011:156, samt ändringsföreskrifter 2003:24, 2004:24, 2007:36, 2008:24, 2009:23, 2009:39, 2011:142 och 2012:91.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Databärande medium (blanketter, disketter och filer) från uppgiftslämnare makuleras efter 2 år. Övriga gallringsföreskrifter är under utredning.

A.9 EU-reglering

Statistiken berörs inte av någon EU-reglering.

A.10 Syfte och historik

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolsektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det ska ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå. Uppgiftsinsamlingen förändrades fr.o.m. läsåret 1997/98 från kurs- till individrelaterat.

Från och med läsåret 2008/2009 används verksamhetspoäng som beräkningsgrund för antal heltidsstuderande istället för undervisningstimmar. Från och med 2009 redovisas statistiken på kalenderår istället för på läsår.

A.11 Statistikanvändning

De viktigaste användarna är Skolverket (det nationella uppföljningssystemet samt den officiella statistiken), Utbildningsdepartementet, liksom skolor, kommuner, företag, forskare och massmedia. Uppgifterna i registret används också till den internationella rapporteringen av utbildningsindikatorer till Eurostat och OECD.

A.12 Uppläggningsramen och genomförande

Undersökningsramen för insamlingen av uppgifterna är SCB:s register över skolor. Det är en totalundersökning och uppgifter hämtas därmed från alla aktiva skolenheter som bedriver kommunal vuxenutbildning. Uppgifterna samlas in två gånger per år, en gång för varje halvår.

Ett informationsbrev (s.k. missiv) skickas ut till samtliga uppgiftslämnare och statistikinsamlingen sker sedan genom att uppgifterna registreras via SIV, som är SCB:s verktyg för elektronisk insamling. Registreringen av uppgifterna sker antingen på elektronisk blankett eller på datafil från administrativa register. Via SIV sker viss granskning i samband med registreringen. SCB genomför även efter att uppgifterna kommit in en omfattande granskning av materialet och återkontakter tas med uppgiftslämnare i de fall kompletteringar behöver göras. Påminnelser skickas ut till dem som inte lämnar in uppgifter i tid.

När insamling och granskning är klar påbörjas arbetet med att sammanställa uppgifterna till ett register, vilket statistiken sedan skapas ifrån. Detta register innehåller personuppgifter. När statistiksammanställningen är granskad och klar publiceras statistiken på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering sker till OECD och Eurostat. Statistiken ingår även i Nordisk statistisk årsbok.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Vid upprättandet av denna dokumentation finns inga kända förändringar i kommande undersökningar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sammanvärdbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.

(5) Tillgänglighet och förståelighet, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Insamlingsobjekt är aktiva skolenheter som bedriver kommunal vuxenutbildning, vilka hämtas från SCB:s register över skolor. *Observationsobjekt* är deltagare i kommunal vuxenutbildning och undersökningens *population* omfattar deltagare på samtliga skolenheter som bedriver kommunal vuxenutbildning och där eleven vid minst ett tillfälle närvarat på en kurs eller genomgått provning eller validering. En deltagare är en person på en unik kurs och kalenderår. En elev (individ) kan således förekomma som flera deltagare vid ett och samma mätillfälle.

1.1.2 Variabler

Variabler i den redovisade statistiken är följande:

Elev

Nyinskriven

Kursdeltagare

Kursdeltagare som slutfört, avbrutit eller fortsätter

Folkbokföringskommun

Skolkommun

Skola

Kurs

Omräknad till heltidsstuderande

Utbildningsanordnare

Huvudman

Kön

Ålder

Utbildningsbakgrund

Korttidsutbildad

Född i Sverige respektive utomlands

Studerande på kvällstid respektive ej schemalagd undervisning

Nivå – grundläggande respektive gymnasial utbildning

Verksamhetspoäng

Betyg – målrelaterat, Icke godkänt, Godkänt, Väl godkänt samt Mycket väl godkänt

Följande variabler ligger till grund för den redovisade statistiken:

Skolkod	Enligt SCB:s skolregister för aktuell period.
Skolkommun	Enligt skolkod.
Kommunalförbund	Om kommunen ingår i ett kommunal-/gymnasie-/utbildningsförbund.
Huvudman	Enligt SCB:s skolregister för aktuell period.
Utbildningsanordnare	Kommun, landsting, studieförbund, folkhögskola eller annan anordnare.
Personnummer	Tolv tecken långt.
Kön	Personens kön enligt personnumret.
Ålder	Personens ålder i år vid undersökningens slut enligt personnumret.
Folkbokföringskommun	Den kommun personen var folkbokförd i den aktuella tidsperioden enligt registret över totalbefolkningen.
Födelseland	Uppgift från registret över totalbefolkningen, uppgift saknas för ungefär 1 % av eleverna. Dessa räknas som utlandsfödda.
Tidigare utbildning	Personens utbildningsnivå enligt SCB:s utbildningsregister.
Kurskod	Enligt Skolverkets föreskrifter.
Nivå	Grundläggande, gymnasial eller påbyggnadsutbildning.
Verksamhetspoäng	Antal verksamhetspoäng som förbrukats på kursen under den aktuella perioden
Betyg	A, B, C, D, E, F, IG, G, VG, MVG eller om kursdeltagaren antas fortsätta kursen följande halvår, alternativt gjort avbrott på kursen eller om kursdeltagaren fått intyg istället för betyg.
Typ av undervisning	Dag/kväll/annat, ej schemalagd kurs
Avbrottsdatum	Datum för avbrott, om kursdeltagaren avbrutit kursen.
Nyinskriven	Avser om eleven är nyinskriven den aktuella perioden.

Utöver detta samlas även följande variabler in:

Verksamhetspoäng totalt	Antal verksamhetspoäng som kursen omfattar totalt
Kursstart	Datum för kursstart.

Kurslut	Datum för kurslut.
Kurstyp	Visar om kursen ges enligt gamla skollagen (har startat före 20120701) eller enligt den nya skollagen (har startat 20120701 eller senare).
Statsbidrag	Uppgift om kursplatsen avser yrkesvux och därmed är finansierad eller delfinansierad enligt förordningen (2009:43) om statsbidrag för yrkesinriktad vuxenutbildning eller om kursplatsen avser lärlingsutbildning och är finansierad enligt förordningen (2010:2016) om statsbidrag för lärlingsutbildning för vuxna eller om inget av ovan angivna statsbidrag är aktuella.
Prövning/validering	Uppgift om kursdeltagaren har gjort prövning på kursen och därefter fått ett betyg eller om kursdeltagarens kompetens har validerats.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken över elever i kommunal vuxenutbildning presenteras som antal, andelar, medelvärden och spridningsmått.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisning sker per skolkommun/kommunalförbund, kommungrupp, huvudman, kön, utbildningsnivå, typ av undervisning, utbildningsanordnare, utbildningsbakgrund, kurser samt ålder.

1.1.5 Referenstagning

Undersökningen avser alla deltagare i kommunal vuxenutbildning som vid minst ett tillfälle närvarat på en kurs eller genomgått prövning eller validering under perioden 2012-01-01 – 2012-12-31.

1.2. Fullständighet

Statistiken ger en god bild över elever, kursdeltagare och utbildningsresultat i kommunal vuxenutbildning och ingår som en del av den samlade bilden av skolsektorns verksamhet.

Statistik över den pedagogiska personalen i kommunal vuxenutbildning redovisas inom statistiken *Pedagogisk personal*. Kostnader för utbildning i svenska för invandrare publiceras inom statistiken *Kostnader för förskola, fritidshem, skola och vuxenutbildning*.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken avseende elever, kursdeltagare och utbildningsresultat i kommunal vuxenutbildning är totalräknad, vilket innebär att urvalsfel inte förekommer. Den allmänna bedömningen är att såväl registret som den statistik som publiceras håller hög kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Statistiken är totalräknad och därmed inte påverkad av urvalsosäkerheter.

2.2.2 Ramtäckning

Skolregistret, som utgör ramen för undersökningen, anses ha god täckningsgrad och uppdateras kontinuerligt allt eftersom undersökningen pågår.

Ingen känd över- eller undertäckning förekommer.

2.2.3 Mätning

Statistikens kvalitet är beroende av uppgiftslämnarnas kvalitet på de efterfrågade uppgifterna. Skolenheter registrerar uppgifterna via elektroniska blanketter eller via datafil från administrativa register. SCB skickar återrapporter med misstänkta fel till uppgiftslämnarna som då får möjlighet att kontrollera vad som skickats in. De mätproblem som uppstår i undersökningen består huvudsakligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner eller brister i engagemang. Dataregistreringsfel förhindras till stor del genom validitetskontroller. Det finns inga indikationer på att eventuella kvarvarande registreringsfel skulle påverka statistiken i någon riktning.

Det inträffar att kursavbrott ej kommer med vid rapporteringen, samt att betyg saknas för avslutade kurser eller rapporteras som "underlag saknas", när ett betyg egentligen finns. Konsekvensen av detta blir att vissa kursdeltagare som ändå fått betyg eller som avbrutit en kurs, istället presenteras som fortsättare. Detta sker dock ej i samma utsträckning för kurser i något av ämnena svenska, matematik eller engelska, då dessa granskas mer ingående än övriga kurser.

2.2.4 Svarsbortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värde på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om *objektsbortfall*; saknas enbart viss värden, handlar det om *partiellt bortfall*.

Statistiken över kursdeltagare i kommunal vuxenutbildning baseras på en undersökning som har full svarsfrekvens för insamlingsobjektet skola, dvs. alla skolenheter inom kommunal vuxenutbildning har lämnat in uppgifter. Tyvärr

finns ingen direkt kunskap om skolenheterna har lämnat in uppgifter för samtliga undersökningsobjekt, dvs. kursdeltagare, men risken för att ett sådant eventuellt objektsbortfall skulle påverka statistiken nämnvärt bedöms vara liten.

2.2.5 *Bearbetning*

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den ”mänskliga faktorn”, t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minska riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den ”mänskliga faktorn”, både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

För statistiken över kursdeltagare i kommunal vuxenutbildning granskas skolornas uppgifter i samband med att de lämnas via SCB:s elektroniska insamlingssystem. När allt material kommit in görs ytterligare granskning och extra fokus läggs på variabler som publiceras. Där det finns misstänkta felaktigheter återkontaktas skolenheterna varvid uppgifterna bekräftas eller rättas. Kontroller görs också på kommunnivå avseende antalsförändringar, vilka görs genom jämförelser med föregående insamlingsperioders uppgifter. Inga indikationer finns på att statistiken skulle vara påverkad av bearbetningsfel, men inga särskilda studier har genomförts kring detta.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga andra modellantaganden görs än den metodik som redovisats ovan.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått för slumpmässiga urvalsfel (vanligen 95-procentiga konfidensintervall) beräknas inte eftersom det är en totalräknad undersökning. Inte heller några andra osäkerhetsmått beräknas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Uppgifterna samlas in halvårsvis, dvs. två gånger per år. Redovisningen avser kalenderåret 2012 och sker en gång per år.

3.2 Framställningstid

Statistiken publiceras cirka sex månader efter referenstidens slut.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistiken avseende kommunal vuxenutbildning finns publicerad från och med läsåret 1993/94, men redovisas sedan 2009 på kalenderår istället för på läsår.

Från och med andra halvåret 2012 trädde reformerna inom VUX2012 i kraft. Förordningen (2011:1108) ersatte bl.a. förordningen (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning och ska tillämpas på utbildning från och med 1 juli 2012, om inte annat följer av gällande övergångsbestämmelser. Den nuvarande betygsskalan med stegen Icke godkänt, Godkänt, Väl godkänt och Mycket väl godkänt har ersatts av betygsstegen A-F för kurser som påbörjas efter 1 juli. För dessa kurser används även en ny uppsättning av kurskoder. Kurskoderna har även tidigare ändrats vid ett flertal tillfällen, så vid jämförelser som sträcker sig över en lång tidsperiod kan det vara problematiskt att reda ut vilka kurser som är jämförbara.

Antal elever omräknat till heltidsstuderande beräknades t.o.m. läsåret 2007/2008 med *antal undervisningstimmar*. Från och med läsåret 2008/2009 beräknas detta med *antal verksamhetspoäng*, vilket medför att jämförelser av heltidsstuderande över tid bör betraktas med avsevärd försiktighet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförelse mellan kön, ålder, kommuner/län och skolor är möjlig att göra.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Den insamlade statistiken används även för beräkningen av kostnader för utbildningsväsendet samt pedagogisk personal.

Eftersom statistiken om kursdeltagare i kommunal vuxenutbildning redovisas på kommunnivå, finns stor möjlighet att sammanvända statistiken, t.ex. med annan statistik inom Skolverkets nationella uppföljningssystem. De register som ligger till grund för statistiken kan även samköras med andra register, då registren avseende deltagare i utbildning i kommunal vuxenutbildning finns på individnivå.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik om kursdeltagare i kommunal vuxenutbildning publiceras i Skolverkets olika publikationsserier, t.ex. *Beskrivande data om barnomsorg, skola och vuxenutbildning*. Samtliga rapporter finns tillgängliga via Skolverkets webbplats, www.skolverket.se.

Statistiken över kursdeltagare i kommunal vuxenutbildning finns även i *Statistisk Årsbok* och i *Utbildningsstatistisk Årsbok* som båda ges ut av SCB.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras som tabeller, diagram och kommenterande text.

5.3 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om mikrodata publiceras under rubriken *Detaljerad information om mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0106.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare m.fl. kan, efter speciell prövning, få tillgång till avidentifierat primärmaterial.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar kontakta Skolverket, tfn: 08-52 73 32 00 vx, e-post: skolverket@skolverket.se.

För beställning av specialbearbetningar kontakta Statistiska centralbyrån, tfn: 019-17 60 00 vx, e-post: scb@scb.se